

प्रतिहत *p. p.* 1 Struck or beaten back; knocked back; तस्मिन् प्रतिहते चास्त्रे विस्मयो मे महानभूत् Mb. 3. 167. 31. -2 Driven away, repelled, repulsed; शापादसि प्रतिहता Ś. 7. 32; सा बुद्धिरप्रतिहता वचनं तदेव Bh. 2. 40. -3 Opposed, obstructed. -4 Sent, despatched. -5 Hated, disliked. -6 Disappointed, frustrated. -7 Fallen, overthrown. -8 Tied, bound. -9 Impaired, lost; यावच्चन्द्रियशक्तिरप्रतिहता Bh. 3. 88; इमास्ता मन्मथवतां हिताः प्रतिहता दिशः Rām. 4. 28. 13. -10 Dazzled (as eyes). -11 Dulled, blunted (as teeth by acid). -**Comp.** -धी, -मति *a.* hating, disliking.

प्रतिहतिः *f.* Striking or knocking back, repelling. -2 Rebound, recoil; प्रतिहतिं ययुरर्जुनमुष्टयः Ki. 18. 5; Śi. 9. 49. -3 Disappointment, frustration. -4 Anger.

प्रतिहननम् Striking or knocking back, returning a blow.

प्रतिहासः 1 Returning a laugh. -2 Fragrant oleander (Mar. कण्हेर).

प्रतिहित *p. p.* 1 Fitted to, put close to.

प्रतिहिंसा Retaliation, revenge.

प्रतिहिंसितम् Requital of an injury.

प्रतिहृ 1 P. 1 To beat back. -2 To avoid, shun. -3 To offer, present. -4 To disregard; आशां प्रतिहरन्नापि कृतज्ञैः पुरुषैः सदा Mb. 15. 3. 4.

प्रतिहरणम् 1 Avoiding, shunning. -2 Striking back, repelling.

प्रतिहर्तृ *m.* 1 One who beats back or removes, repeller, remover, averter, destroyer &c.; सर्वे वियुक्ताः स्वविहारतन्त्रं न शक्नुमस्तत्प्रतिहर्तृते ते Bhāg. 3. 5. 47. -2 The assistant of the Udgātri; q. v.

प्रति(ती)हारः 1 Striking back. -2 A door, gate. -3 A porter, door-keeper; आर्यं अदेशकालः प्रतीहारस्य Svapna. 5. 6. -4 A juggler. -5 Juggling, a juggling trick. -6 (In gram.) The hard contact of the tongue with the edge of the teeth in pronouncing dental letters. -7 Intimating arrival (आगमननिवेदन); संप्राप्येते महात्मानो राघवस्य निवेशनम् । विष्टिताः प्रतिहारार्थम् Rām. 7. 1. 7; see प्रतिहारण. -री A female doorkeeper. -**Comp.** -भूमिः *f.* the threshold (of a house &c.); भविष्यतः पत्युर्मा च शंभोः समाससाद प्रतिहारभूमिम् Ku. 3. 58. -रक्षी a female doorkeeper; पुंवत्प्रगल्भा प्रतिहाररक्षी R. 6. 20.

प्रतिहारकः A juggler.

प्रतिहारणम् Entrance, permission to enter a door; व्यतिष्ठत प्रेक्ष्य तदा सुमन्त्रं पितुर्महात्मा प्रतिहारणार्थम् Rām. 2. 33. 30.

प्रतिहार्यम् Juggling, jugglery.

प्रतिहोमः A supplementary sacrifice.

प्रती (प्रति-इ) 2 P. 1 To go back to, return; प्रतीयाय गुरोः सकाशम् R. 5. 35; Bk. 3. 19. -2 To go to, approach, turn to. -3 To fall to the lot of. -4 To reach, attain. -5 To believe, trust, be certain or sure of, rely on; कः प्रत्येति सैवेयमिति U. 4; 1. 44; ततः परशुरामस्य न प्रतीमः पराभवम् Mv. 2. 14. -6 To learn, understand, know, प्रतीयते धातुरिवेहितं फलैः Ki. 1. 20; Śi. 1. 69. -7 To be well-known or celebrated; सोऽयं बटः श्याम इति प्रतीतः R. 13. 53. -8 To be pleased or satisfied; प्रतिः प्रतीतः प्रसवोन्मुखीं प्रियाम् (दर्श) R. 3. 12; 16. 23. -9 To face (an opponent); सहसैन्यान्तं तांश्च प्रतीयां रणमूर्धनि Mb. 5. 172. 13. -**Pass.** 1 To be recognized or perceived. -2 To be proved, turn out to be true. -3 To follow from anything (as a necessary result). -**Caus.** (प्रत्याययति) 1 To cause to believe; convince, inspire confidence; एष विवाद एव प्रत्याययति Ś. 7; 5. 31; ताः स्वचारित्र्यमुद्दिश्य प्रत्याययतु मैथिली R. 15. 73. -To cause to perceive, bring to mind. -3 To Prove, demonstrate, show.

प्रतीत *p. p.* 1 Set forth, started. -2 Gone by, past, gone; एवं राजर्षयः सर्वे प्रतीता रघुनन्दन Rām. 2. 107. 14. -3 Believed, trusted. -4 Proved, established. -5 Acknowledged, recognised. -6 Called, known as, named. -7 Well-known, renowned, famous; ततः प्रतीतं प्लवतां वरिष्ठम् Rām. 4. 65. 35; स वासुदेवानुचरं प्रशान्तं बृहस्पतेः प्राक्तनयं प्रतीतम् Bhāg. 3. 1. 25. -8 Firmly resolved. -9 (a) Convinced, of a firm conviction. (b) Believing, trusting, confident. -10 Pleased, delighted; cf. प्रतीतः सादरे ज्ञाते हृष्टप्रख्यातयोः त्रिषु Medinī; Rām. 2. 71. 19; R. 3. 12; 5. 26; 14. 47; 16. 23; भव इव षण्मुखजन्मना प्रतीतः Bu. Ch. 1. 94; अथेष्टपुत्रः परमप्रतीतः कुलस्य वृद्धिं प्रति भूमिपालः 2. 47. -11 Respectful. -12 Clever, learned, wise. -**Comp.** -आत्मन् confident, resolute.

प्रतीतिः *f.* 1 Conviction, settled belief; पदानि दृष्ट्वा तु भवेत् प्रतीतिः Ś. 7. 31. -2 Belief. -3 Knowledge, ascertainment, clear or distinct perception or apprehension; अपि तु वाच्यवैचित्र्यप्रतिभासादेव चारुताप्रतीतिः K. P. 10. -4 Fame, renown; प्रतिव्रता प्रतीतिं लेभे Dk. 2. 6. -5 Respect. -6 Delight. -7 Going towards, approaching.

प्रतीक *a.* 1 Directed or turned towards. -2 Inverted, reverse. -3 Contrary, unfavourable, adverse. -कः 1 A limb, member; अप्राणद्धिः प्राणभाजां प्रतीकैः Śi. 18. 79. -2 A part, portion. -कम् 1 An image. -2 Mouth, face. -3 The front (of anything). -4 The first word (of a verse, sentence &c.). -5 A lamp; L. D. B. -6 A symbol. -7 A copy. -**Comp.** -दर्शनम् a symbolic conception.

प्रतीकार = प्रतिकार q. v. अवश्यंभाविभावानां प्रतीकारो भवेद्यदि । तदा दुःखैर्न लिप्येरन् नलरामयुधिष्ठिराः ॥

प्रतीकाश = प्रतिकाश q. v.

प्रतीक्ष 1 Ā. 1 To look at, observe, consider. -2 To look out for, expect. -3 To wait for, await; संपत्स्यते वः कामोऽयं कालः कश्चित् प्रतीक्ष्यताम् Ku. 2. 54; 2. 37; Ms. 9. 77.